

Nr 635

Av herr Gustafsson i Skellefteå och fröken **Elmén**, i anledning av
Kungl. Maj:ts förslag rörande Inkomster av statens
kapitalfonder; Riksbanksfonden.

(Lika lydande med motion nr 526 i Första kammaren)

I det i statsverkspropositionen upptagna förslaget om riksstat för 1963/64 upptages som inkomst från riksbanksfonden ett belopp av 50 milj. kr. Beloppet är detsamma som inlevererats till statsverket av den totala riksbanksvinsten varje år sedan 1959. Med hänsyn till riksbankens faktiska vinstutfall finns en starkt grundad anledning att upptaga ett betydligt större belopp.

Under en lång följd av år har riksbanken redovisat betydande överskott, varav endast en mindre del årligen inlevererats som vinst till statsverket. De senaste fem åren har riksbankens överskott och vinstdispositioner varit följande:

Verksamhets- år	Vinst	Avsatt till		Till statsverket
		kursdiff. konto	särskild nedskrivning	
1958	145	129	—	15
1959	133	83	—	50
1960	195	75	70	50
1961	230	130	50	50
1962	227	(vinsten ännu ej disponerad)		

För att reglera de stora avsättningar som under årens lopp gjorts beslöt fjolårets riksdag att 500 milj. kr. av avsatta vinstmedel skulle i efterhand inlevereras till statsverket genom nedskrivning med motsvarande belopp av statsskulden (såsom avskrivning å riksbankens fordran på svenska staten). Vidare beslöts avsättning av 250 milj. kr. av de uppsamlade vinstmedlen till en särskild riksbankens jubileumsfond, vars avkastning skall användas för stöd åt vetenskaplig forskning. Ifrågavarande 250 milj. kr. skall dock stå till fullmäktiges disposition för marknadsoperationer.

1962 års överskott, varav vinstleveransen skall ske till statsverket för budgetåret 1962/63 och som uppgått till 227 milj. kr., har ännu inte disponerats. Beslut härom skall fattas senare av innevarande års riksdag. Riksbankens vinst är att likställa med överskotten på driftbudgeten. Till sin
Bihang till riksdagens protokoll 1963. 4 saml. Nr 635—644

samhällsekonomiska innebörd och effekt är centralbankens vinst, framhöll riksbanksfullmäktige förra året, att jämställa med effekten av statens beskattning. En mera rättvisande redovisning bör innebära att vinstleveranserna till statsverket från riksbanken bättre anpassas till det faktiska resultatet och inte sker utanför riksstaten. Vinstregleringar i efterhand av den omfattning som befanns nödvändig förra året är inte rationella, de snedvrider bilden av de statliga finansernas utveckling och är därför inte lämpliga. Uttryck för samma tankar återfinnes också i bankoutskottets utlåtande i fjol angående vinstdispositionen (utl. nr 13). Utskottet uttalade nämligen då att framtida utskott icke genom att fullmäktiges förslag till användning av 1961 års vinst nu accepteras kan bli bundna i fråga om de förslag till användande av bankvinsten, som de till följd av gällande instruktion för utskottet kan komma att avge till riksdagen.

Med beaktande av det faktiska vinstutfallet under senare år anser vi att riksbanksvinsten i inkomstberäkningen för budgetåret 1963/64 bör upptagas till 150 milj. kr.

Vi föreslår alltså,

att riksdagen vid fastställande av riksstat för budgetåret 1963/64 måtte under *Inkomster av statens kapitalfonder: Riksbanksfonden* upptaga en inkomst av 150 000 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1963

Henning Gustafsson
i Skellefteå

Brita Elmén

Nr 636

Av fru *Nettelbrandt* och fröken *Elmén*, angående av kooperativa föreningar m. fl. bedriven sparkasse- och lånerörelse.

(Lika lydande med motion nr 527 i Första kammaren)

Stockholm den 26 januari 1963

Cecilia Nettelbrandt

Brita Elmén